

ארכיון מעין-צבי

תעוד חברים ברשם-קול

רג"י אברהמס

זכרונות חיים

בשנים 1941 - 1999

מספרי קלטות: 165,164

הוקלט בשנת: 1999

ראיון ע"י: אווה אדוריאן

עריכה "י: אווה אדוריאן

רג'י אברהמס - קורות משפחה

נולדתי בהודו ב-18.2.1941 בבומביי. אבי עבד בקרצ'י (היום פקיסטן). גם אבא וגם אמא היו בצבא האנגלי - אמא רטר'ית בחיל המודיעין ואבא מש"ק בחיל התותחנים. היהדות בהודו היא שונה מהמערב ומהמזרח. בהודו יש יהודי הדרום - הקוצ'יניס, שמקורם בתימן. בבומביי הם בני ישראל ובצפון הם ממוצא בגדדים, שהגיעו כסוחרים. הדור של ההורים והסבאים היו בעלי מקצועות חופשיים ושרתו בצבא. אמא השתחררה לקראת הלידה של הבכור - נוח. רוב הנשים בצבא היו אנגליות, זה היה בזמן מלחמת העולם השנייה. אל היהודים היה יחס מיוחד, אמא עבדה כבר קודם בחברה אנגלית כקצרנית. בדור שלי עסקו רובם במשרות גבוהות או במקצועות חופשיים. רק חלק קטן עדיין נמצא בהודו. למשל בן דודי שהיה טייס נפל במלחמה נגד פקיסטאן. החלק המשכיל של היהודים התקבל לתפקידים חשובים.

בני ישראל חיו בהודו יותר מ-2000 שנה. לפני כ-4-5 דורות היו ביניהם גם חקלאים. במשפחתי לפני כ-7 דורות בערך נלחם רב סבא שלי לצידם של האנגלים ונפל בשבי לידי הטיפו-סולן בדרום. בהיותו בבית כלא הוא התפלל ונדר נדר שאם הוא יצא חי הוא יקים בית כנסת. השבויים בדרך כלל הוצאו להורג, אבל האמא של הסולטאן הבחינה, שהוא לא אנגלי. כשהתברר, שהוא מבני ישראל - היא התייחסה אליו כמו אל כל בני חסות של המוסלמים והוא ניצל. הוא קיים את הבטחתו והקים את בית הכנסת בבומביי בשם "שערי החיים" לסיפור של בית הכנסת היה המשך במלחמת העולם השנייה. היפאנים הפציצו את כל הסביבה - אבל רק בית הכנסת וסביבתו ניצלו.

חיי המשפחה והילדות

אמא - שרה
אבא - יצחק - הוא התחנך בבי"ס אנגלי - הוא ואביו ניהלו India Flower Mills שהעסיק כ-700 פועלים - הכי גדול בהודו. בזמן המלחמה הוא שירת בצבא. כל התקופה הזאת הגיעה לסיומה אחרי שהאנגלים עזבו. כל סגנון החיים השתנה מהקצה לקצה. טרם חלוקת הודו סופית אבא שלח אותנו לבומביי, כי המוסלמים התנקמו בכולם הם נעשו קיצוניים ופנאטיים. אבי, שנשאר לסגור את העסקים, ניצל על ידי השכנים המוסלמים, הם הסתירו את אבי בחדרי הנשים, דבר שלא יאומן בזמן ההוא. השכנות הטובה ניצחה את השינאה, ואבא הצטרף אלינו לבומביי.

שם המשפחה בהודו נקבע לפי המקצוע ושם העיירה שממנה באו. הישובים סביב בומביי נקראים קונקאן. השושלת של אמא נקראת צ'בקאר. אגראקר זה שם משפחתו של אבי. הסבאים שלי שינו את השם כדי שהאנגלים יוכלו לבטא אותו - לאברהמס. הסבא שלי מצד אבא עבד ברשות הממשלה האנגלית. בתור הובי הוא היה מתאבק - בין המקומות הראשונים בהודו. לבני המשפחה תמיד היה איזה עיסוק נוסף תחביב. אבי התנדב לצלב האדום ועסק בעוד תחביבים אחרים. המנהג שהמשפחות המורחבות גרו ביחד, נגמר כבר לפני שני דורות. עד היום המשפחות דואגות לזקניהם בביתם. גם אמא שלי זכתה להיות איתנו עד ליומה האחרון.

במשפחה של אבא אהבו לנגן. ניגנו על כינור, מנדולינה, פסנתר, ויאולה וחליל. הם היו נפגשים באירועים משפחתיים ואצל שכנים עם קונצרטים של מוזיקה קלאסית ומוזיקה קלה. היה לנו גם גרמופון עם רמקול גדול, שהפעילו אותו במנואלה. בין התקליטים שזכורים לי היטב היה התקליט ביידיש - ובאנגלית של "יידישה ממא". את השיר הזה אבא היה מנגן לי בכינור לפני השינה. לא הבנתי את תוכן השיר, אבל הוא ממש ריגש אותי - לא ידעתי למה. היום זה מובן לי יותר. הזדמן לי לשמוע את גדעון פיליפס לשרוק לפעמים קטעי מוזיקה קלאסית, מה שקישר אותי לזכרונות ילדות.

העברה לבומביי

בבומביי בתקופת סיום המלחמה חיינו חיים יותר צנועים. חלק מהיהודים שברחו בזמן הנאצים השתלבו בקהילה והם היו הראשונים שדיברו על הציונות.

קבוצת נוער ראשונה של עליית הנוער

בהתארגנות הציונית היה גם לעקיבא לוינסקי חלק גדול שהביא את קבוצת הנוער ההודית הראשונה בשנת 1950 למעין צבי. כשאנחנו עברנו לבומביי הייתי בן 10. המשכתי ללמוד בבי"ס אנגלי. בגיל המצווה הורי החליטו על עליה.

עליה לארץ בתור תייר

ב 1954 עליתי לבדי בתור "תייר". מרבית המשפחה הגרו באותו הזמן כבר לאנגליה ולקנדה. אחרי המלחמה הורי ראו, שכל מה שבנו נמחק. הם הושפעו ע"י הציונים והחליטו לבנות את חייהם מחדש בארץ. אותי שלחו בתור תייר- ישר למעין צבי. במעין קיבל אותי גדעון פיליפס ודאג לי, שאשתלב בבית הספר. כל המשפחה הרחבה באו ללוות אותי וביקשו לא לשלוח אותי לבד. זאת היתה החלטה קשה עבור הורי,

אבל הם היו בטוחים שזה לטובתי. כמובן שתוכנית הורי היתה שהם יעלו בעיקבותנו. אחרי כשנה וחצי הם עלו ארצה וחיו כשנתיים ברמת-גן בבית של ידידים. אחר כך הצטרפו למעין צבי בתור הורים.

הטיסה לארץ

הנסיעה שלי לארץ היתה חוויה מרתקת וחשובה עבורי. הרי בעצם לא ידעתי ממש מה מצפה לי. הכל היה שונה וזר לי. ידעתי שאני עומד לטוס טיסה ארוכה - של 11 שעות. כבר הטיסה עצמה היתה חוויה, הייתי רגיל לטיסות באווירונים קטנים. מסרו אותי לדיילת. בין הנוסעים היתה אישה יהודייה עם ילדיה שעלתה גם כן לישראל. ביקשו ממנה לשים עלי עין. אחרי 5 שעות עצרנו בפקיסטאן - ארץ עויינת. היינו צמודים לדיילת לשם בטחון. והטיסה נמשכה לעבר הארץ. מעל לעיראק תפסה אותנו סערה גדולה והאישה נכנסה לפאניקה ואני התחלתי להרגיע אותה - במקום להפך. בסוף הכל נרגע וגם האישה אבל בהמשך התרחקתי ממנה. כשהגעתי ללוד אחי היה אמור לקבל אותי. ראיתי מרססים את כולם ב D.D.T. - והדבר היה באמת מוזר בעיני. אותי בתור תייר לא ריססו. בלובי החלטתי שאם המקום לא ימצא חן בעיני, פשוט אצטרף לקרובים באנגליה. לא חשוב, שזה היה בלתי מציאותי - כי עם דמי הכיס שלי לא הייתי מגיע רחוק. אבל "הברירה" הזאת נתנה לי הרגשה טובה והרגיעה אותי.

קליטה

אחי חיכה לי בשדה התעופה וכך באתי איתו למעין צבי. הופתעתי מאוד, שהארץ היתה מאוד לא מודרנית, כמו כן האוטובוסים היו מיושנים - לא כך תיארתי לעצמי את הארץ. אני ציפיתי לאיזו ארץ אירופאית - זה היה השוק הראשון שלי. האוטו התקלקל פעמיים, הורידו אותנו בתחנה המרכזית בזכרון יעקב והמשכנו ברגל למעין עם המזוודות ביד. זאת לא היתה נחיתה רכה עבורי. במעין צבי היתה קבוצה של הנוער ההודי. ביניהם היו החברים שלי שקיבלו אותי יפה וזה היה חשוב מאוד ועזר לי. גדעון דאג שאקבל זכויות עולה וקיבלתי מיטה. עבדתי בלול עם אופא האס, שהתיחס מאוד יפה אלי וזה היה באמת כיף. איתי עבדה יהודית ב. שסיפרה שפעם נקש אותה נחש, הוא לא היה ארסי, אבל את זה לא ידעתי אז. טופלתי ביחד עם הנוער ההודי. היה לי קשה להתרגל לאוכל - בקושי יכולתי לבלוע אותו. לא ידעתי, מה קורה לי - הרגשתי זר ומאוכזב - למשל היה קשה להתרגל למקלחת חציבורית, ולהתפשט בנוכחות של אנשים אחרים. כך זה נמשך לאורך 4 חודשים. אחר כך נשלחתי לרמת-הדסה - מחנה מעבר לילדים שבאו מחו"ל. זה היה מקום קשה ומדכא.

היתה שם קבוצת מרוקאים אגרסיבית ויום יום הלכו שם מכות. חשבתי ברצינות לחזור הביתה. התברר לי, שאחי נוח, לא שלח את המכתבים שלי להורים. בדיעבד זה היה טוב שלא קיבלו אותם, כי במשך הזמן התרגלתי. היה לי מזל, שכעבור 10 ימים נבחנתי ודוד אהרונזון כנציג בית הספר, קיבל אותי.. נשלחתי למגדיאל - לבי"ס על שם מוסינזון - והייתי שם בתנאי פנימיה.

בית ספר מוסינזון

בהתחלה היה לי קשה, לא ידעתי עברית. זרקו אותי למיס - שאשחה, בהתחלה בלעתי הרבה מיס. גם שם היתה אלימות אבל אני התחברתי לילדים ממוצא אירופאי והם שמרו עלי. הרי אני קיבלתי חינוך אנגלי - וכל היתר היה לי זר. היתה הרגשה, שאת הילדים מאפריקה מפלים לרעה. בית הספר היה מצויין וגם המורים השתדלו מאוד. - הרגשת הקיפוח באה ממשפחות הילדים. התרגלתי והרגשתי שם טוב. נשארתי שם מ 1954-1957. סיימתי שם את בית הספר היסודי. אחר כך נדרשה מעין צבי ע"י חנוך ריימונד מהסוכנות להביא אותי למעין צבי כדי לאחד את המשפחה, כי ההורים כבר הגיעו ארצה ואחרי שנה שחיו אצל ידידים הם הצטרפו למעין בתור הורים.

במעין

כשחזרתי קלטו אותי במחזור ג' של ילדי מעין - "ילדי הזהב"... חיפשו עבורי חברת נוער בגילי בקיבוץ אחר. פניתי למאיר זרמי ולגדעון פיליפס וביקשתי להשתלב בבי"ס רגיל עם ילדי המקום. שולמית קוגלמן כמנהלת ביה"ס, החליטה, שאלמד עם כולם בכפר-גלים. מנהל ביה"ס שם טען שאין לו לא שולחן ולא כסא בשבילי ושמעין תביא את הציוד. שולמית הכריזה, שאם לא אתקבל - אף ילד ממעין לא ילמד שם ואז הכל הסתדר. הוא הסכים בתנאי, שאעבור איזו שהן בחינות בהצלחה. וכך התחלתי ללמוד שם, למרות שהידע שלי בתנ"ך ובעברית היה חלש. איך התקבלתי ע"י הילדים? מולה הסבירה לכיתה איך לקלוט - והדברים הסתדרו. ואז תוך כמה חודשים בעצם התחלתי להרגיש כאן בבית. במקומות בהם למדתי קודם הייתי חי כל הזמן בפחד מכנופיות הילדים האלימים, שגנבו לי כל דבר - לא הייתי רגיל לסביבה כזאת ולא ידעתי להגן על עצמי. אינני מאשים את הילדים אחרי הכל, אבל עבורי זה היה קשה.

ביה"ס בכפר - גלים

הפנימיה של כפר-גלים בה היינו, היתה על רמה גבוהה ואנחנו גמרנו את הלימודים בקלות עיונית. זה היה חידוש בתנועה

הקיבוצית ויוצא דופן. אני לא הייתי מסכים, אילולא היתה ניתנת לי האפשרות להמשיך ללמוד לימודים גבוהים.

עם משלחת הנוער באפריקה

בכיתה י"א בבית הספר שלנו נבחרתי ליצג את מדינת ישראל במשלחת של רצון טוב באפריקה המערבית. הייתי חבר במשלחת יחד עם מלכה פרידמן ויורם פרס ז"ל. כל יום עברנו שם מעיר לעיר, שוחחנו עם נוער מקומי באנגלית, שרנו ורקדנו ביחד. זאת היתה חוויה נהדרת.

שנת שרות בעין גדי

בגמר בי"ס הלכנו - 4 חברי הכיתה לשנת שרות בעין גדי. עין גדי היה אז קיבוץ בתחלית הדרך, אפילו עוד לא היה כביש אליו מסדום. נסענו מבאר-שבע כ 6-7 שעות כדי להגיע לשם. היה רק אוטובוס אחד בשבוע שנכנס למשק בימי ו' ואשר היה יוצא ביום א'. נסענו בג'יפ יחד עם האספקה, שהיתה מונחת על תחתית הרכב. החברה היתה מפרגנת, כל אחד קיבל משפחה מאמצת. לי היתה העבודה קשה מאוד - הייתי נער בתת-משקל ועבודה בבנין היתה מאמץ גדול מידי, נוסף על כך עשינו קטיף עגבניות בגיוסים. אבל בסה"כ היתה זאת חוויה טובה, כל החברה שם היתה של אנשים צעירים ועד היום יש לנו קשר איתם. בתקופה הזאת ממש הרגשנו, שבלי עזרת הש.ש.ש בקושי הם היו יכולים להתמודד עם עומס העבודה, למרות, שעבדו כולם קשה מאוד.

בצבא

התגייסתי לחיל הקשר. אחרי הקורס הראשון הציבו אותי בחיל שריון. התמזל לי המזל שנפלתי למפקדת הגיוס, ביחד עם כמה קיבוצניקים אולי בגלל זה שהייתי חניך מצטיין. עד גיל 52 שירתתי באותה היחידה. במילואים היינו כל הזמן בשדה. הייתי שייך לאלחוט ובטחון של דדו, גורודיש - של בחירי מפקדת השריון. גורודיש היה מפקד עצבני ומקפיד מאוד וכולם פחדו ממנו. אני הייתי תמיד ממושמע וגורודיש הסתדר איתי, בלי שהתלונן עלי - שלא כהרגלו. השתתפתי במלחמת יום הכיפורים. נהרגו לנו חברים ומפקדים ביחידה, קשה היה לעמוד בזה, במשך הזמן מתרגלים לעמוד מתחת לאש ומשלימים עם המציאות. התגייסתי מוקדם והשתחררתי מאוחר גם במלחמת לבנון ב 1982. אנחנו ישבנו מעל לבירות בוילה של עשירים והעיר היתה פרושה לרגלינו. קיבלו אותנו עם אורז ודובדבנים, אבל מהר מאוד התחילו פעולות המחבלים. ראיתי אוטובוס להתפוצץ - זה באמת מראה נורא. לא ידענו מי נגד מי ועל מה. היו הרבה פלגים שנלחמו ביניהם. שקענו שם בבוץ לבנבן, בסכסוך לא לנו

בסה"כ נהנתי להיות בצבא, כי הרגשתי, שאפילו אני בתור בורג קטן אני עושה משהוא חשוב. כל הידיעות עברו דרכנו.

בחזרה למעין

אני חלמתי על זה, ללמוד כימיה, בעיקר כימיה אורגנית. קודם כל עבדתי בבננות עד שהציעו לי ללמוד פלסטיקה. היה כאן מפעל קטן - הצבי - והיה נחוץ להתמקצע. זה התאים לי מאוד. בארץ בשנות ה 60 לא נמצאה מסגרת מתאימה. קודם כל למדתי שנה אחת הכנה בטכניון וחשבתי שאמשיך ואלמד בטכניון. אבל בסוף מצאו מכללה בלונדון, שהתאימה לי מאוד גם מבחינת השפה וגם מכיוון שהיתה לי שם משפחה. היה צורך באלף אישורים, שהיה קשה לקבלם. עקיבא לוינסקי עזר גם בזה. הייתי צריך להתחייב לשנתיים וגם להתקבל לעבודה מעשית. היה עלי להתקבל ע"י ועדת קבלה - כל זה נעשה בחיפזון. טסתי בבוקר ובערב כבר נבחנתי.

שנתיים של לימודים בלונדון

1965-1967

החוויה של הלימודים היתה כייפית מאוד. גם למדתי וגם נהנתי. אחרי כחודש הרגשתי בבית, הודות למשפחות של הקרובים שלי. התחברתי אל הרבה צעירים, ביניהם אולפניסטים, שהיו "מאומצים" אצלנו במשפחה. בלימודים היינו חייבים להכין עבודות על חברות שונות באירופה. בעקבות הפרויקט נסעתי להולנד, שוודיה ודנמרק, למשך שבוע. כשרציתי לחזור, לא נתנו לי אישור כניסה. ניסיתי לשכנע, זה לקח זמן רב בסוף הסכים האחראי, אחרי אזהרה, שזה לא יקרה עוד הפעם. השהות בלונדון נתנה לי אפשרות לההנות מחיי התרבות העשירים שם. במשך השנים גם לונדון השתנתה וגם העולם שלנו השתנה. גם כאן ישנן היום הרבה אפשרויות. לימודי הפלסטיקה היו אז בהתחלתם והענף התפתח בצעדי ענק. היום זה חלק של המהפכה הטכנולוגית של עולמנו. אני שומר להיות מעודכן ע"י ספרות מקצועית. בנוסף לזה יוצא לי לבקר במפעלים בחו"ל.

המשפחה

מלונדון הייתי יוצא לחופשות עם הקרובים שלי בלונדון. באחת הנסיעות פגשתי את נטי דיבור, והתחלנו להתכתב במשך זמן רב, עד שהיא החליטה לבקר אותי בארץ. בביקורה השני, אחרי כמה חודשים החלטנו להקים משפחה. לקחתי בחשבון וזכרתי את הקשיים שלי בזמן קליטתי והייתי מאוד ער שהצעד הזה עבורה לא יהיה קל. נוסף לכל

השינויים, יש לה אופי מאוד מופנם. הודות לעקיבא היא עברה את הגיור תוך 3 חודשים, אפילו הרב גורן היה בין הפוסקים. היא השקיעה מאמץ כביר בלימודים, היה עליה לנסוע יום יום אחרי העבודה לתל-אביב, למדה שם עד הערב וכל שבוע היה עליה לעבור בחינות. הנחישות שלה הרשימה את הרבנים וגם אותי. בהתחלה צורפה נטי לאולפן ללימודי עברית. עבדה בהתחלה במעבדת המפעל, אחר כך עבדה ברשת החינוך כ 9 שנים. אחרי זה היא נעשתה מחסנאית ילדים וועד השפיעו עליה להסכים לחזור לחינוך, אחרי זה עבדה בתפירת בית. היום נטי עובדת חלקית במפעל וחלקית בתפירה. נולדו לנו 3 ילדים: יסמין: ב-1973 - בתום המלחמת יום הכיפורים נטי התמודדה לבדה עם המצב בזמן ההריון - היא היתה בהתחלת דרכה במעין וגם בחיי המשפחה שלנו. אחרי שנה נולדה שנטל, והאחרון הוא מרון. אנחנו היינו בין הראשונים שרצו לינה משפחתית ולקחנו את ילדינו הביתה - אפילו לפני שהיתה החלטה במעין. תמיד רצינו את הילדים בבית, אבל היינו ממושמעים עד שנתקלנו באי סדרים בתורנויות השינה. אז החלטנו לקחת אותם הביתה. בישיבת הורים הואשמנו ש"גנבנו" את הילדים מבית הילדים. אז כבר היו הורים שחשבו כמונו, ואפילו אחדים אמרו את זה בגלוי. היום יסמין היא בשנה השלישית בלימודי חקר הים - היא נהנת מכל רגע וברור, שהיא מרוצה ושמחה. שנטל היא בשנה השלישית של מדעי החי והצומח ברחובות, גם היא מאוד מרוצה והבן גמר שנתיים בצבא, היום הוא מש"כ הדרכה בחיל שריון.

התחביבים

היו לי הרבה תחביבים, אבל נאלצתי לצמצם אותם - אין זמן. קודם כל אהבתי מאוד לרקוד - כל השנים ממש אהבתי את זה. כבר בביה"ס הייתי בלהקת ריקוד - רקדנו לכבוד משפחת רוטשילד - עבדנו הרבה זמן על ההופעה. בהודו הורים רקדו בארועים של הצבא האנגלי. זה הרשים אותי מאוד, גם הלבוש החגיגי והמהודר. עד היום אני רוקד פעם בשבוע - ריקודי שנות השישים. אני המשכתי בזה יחד עם כמה ותיקים, הממשיכים עדיין גם כן. תמיד אהבתי נסיעות. כבר בהודו הכרתי את שמות קוי הרכבות, גם בארץ אני מתמצא בקווי האוטובוסים והאווירונים כל מספר יש לו את המשמעות שלו - בסימון. אני גם מארגן טיולים ומסלולים - גם לעצמי כשאני בנסיעות עסקיות.

רפואה הוליסטית

התחביב העיקרי היום זוהי רפואה הוליסטית. נכנסתי לזה עקב מצוקה אישית. לפני כ 9 שנים חליתי באסתמה וסבלתי מאוד. כל

התרופות לא פעלו עלי, היו הרבה תופעות לווי. אני הייתי גם מצונן ולא יכולתי להתפטר מזה. נכנסתי ממש ללחץ. אז התחלתי להתעניין בהרפיה ועשיתי קורס, של חברת "סילבה" - שהיה בין הראשונים בארץ. החלטתי לנסות- כי המצב הציק לי מאוד. עברו 3 חודשי הקורס ועוד חודשיים - וזרקתי את כל התרופות - כי מצבי השתנה לגמרי, לא האמנתי בעצמי, בינתיים גם בני חלה באסתמה וההרפיה עזרה לו. אז התחלתי להתעניין בספרות וסדנאות, אחרי שקיבלתי המלצות בשיטה האלטרנטיבית, ומה שחשוב אורח חיים ותזונה בריאה וגישה חיובית לחיים. אני עוסק רק ברפואה משלימה - שזה בא רק כדי להשלים את הרפואה הקונבנציונאלית. מהרפיה והדמיה מודרכת הרחבתי את הידע לתחומים נוספים. השתתפתי בלימודים תקופתיים - פירחי ב"ך - זה עוזר ומקל על מצבים נפשיים של האנשים, זהו טיפול בתמציות של פרחים - מבוסס על ידע עתיק, שרופא אנגלי מפורסם בדק על עצמו. היום התפיסה ההוליסטית מקובלת והיא טוענת שהגוף, הנפש והמוח שזורים זה בזה - כלומר אחד הם. כשהרופאים מאבחנים מחלה Disease ההוליסטים מגדירים את המצב כ Dis-ease. למדתי גם טיפול בשמנים Aromatherapie וצמחי מרפא, תמציות Hacrobiotika - צורת ריפוי של אורח חיים מאוד קפדני - זה לא יישומי לא כספית ולא ביצועית. למדתי כמה שיטות של Healing והיום יש לי MASTER ב-Reiki - אני נותן סדנאות. זה טיפול פשוט אנרגטי - זה דורש אמונה ואהבה - הכל פשוט וברור, אפשרי לכל אדם, אם הוא רוצה בכך. יתר השיטות הן עם תאוריות מסובכות. הייתי רוצה להקדיש לזה יותר זמן, ושקלתי אפילו לפרוש מהמפעל ולעסוק רק בריפוי - אבל אני מקווה שביום מהימים בעתיד אכן אתעסק בתחום הזה באופן מלא.

ב 166

סקופוס

יש במפעל 3 חברים אשר עובדים בו מהתחלת המפעל: רן בן-יעקב, אני ו 27 שנים. אספר בעיקר על השנים האחרונות. מוצרי אקריל היו עתירים בעבודת ידיים, ויקר, הריווחיות היתה נמוכה, למרות שחברים בעיקר המבוגרים עבודו בזה. לפני כעשור הוקמה מחלקה למוצרים מיוחדים. הרעיון היה לשרת תעשיה במוצרים איכותיים, לשוק יש כל הזמן דרישות משתנות. יצרנו מוצרים לפי הזמנה, שהיו חייבים להיות מדוייקים מאוד בביצוע. אנחנו עובדים בשיטה של עיבודים שבביים. מכל מיני חומרי גלם - כולם חומרים פלסטיים. רן בן-יעקב התמחה בייצור זה. זאת עבודה של "תפירה סלונית" - לא ייצור המוני. למפעל הי-טק יש צרכים מגוונים והם

פונים אלינו - אפילו שזה בסדרות קטנות. לכן המוצרים שלנו יקרים. עדיין היינו מחלקה בסקופוס. ברגע שנכנסנו למוצרים הנדסיים נעשינו ריווחיים. הריווחיות שלנו עלתה כל שנה. התחלנו עם 2 1/2 איש - והיום אנחנו מפעל נפרד עם 14 עובדים. יש לנו שם טוב בשוק. כל שנה אנו מגדילים בקצב איטי, אבל בהתמדה. בשנת 1998 נכנס מרכז משק חיצוני, שבדק את מצב המפעל - לפי ניתוח הנתונים החליט להפריד את האגפים למפעלים נפרדים, כמו - MEPRO-LIGHT. כך נוצר מפעל סקופוס-טק. עד אז היה לי גב של מנכ"ל המפעל ומהיום אני עומד על הרגליים העצמאיות. בהתחלה זה היה קצת מפחיד וגדול עלי. אבל נכנסתי לעניינים והיום אני מוביל את ה"BABY" לריווחיות. מאז פיתחנו עם הצוות מוצרים חדשים, עובדים בשיטות שונות, מתקדמות, עובדים לפי תקן I.S.O., בנוסף יסדנו חברה חדשה בשם SUNA-SCOP. זה מפעל בדרך - בינתיים רק חברה, שאמורה ליצר מתקנים נגד סינוור גם ביום וגם בלילה שמתקינים על החלון. מהרעיון עד לביצוע יש דרך ארוכה. מצאנו ממציא - שכבר היה עובד בחברת SUNA (שמש עולה). החברה פנתה אלינו והציעה לנו שותפות בייצור ושיווק. החומר המקצועי לפירסום וסקר שוק כבר מוכנים, עקב התהליך הזה יש עוד כמה וכמה רעיונות בדרך. אני מקווה, שנוכל ליישם אותם ולשפר את המצב הכלכלי של הקיבוץ. מוצרים, שלא קשורים ל SUNA, הם נושאים חדשים לחלוטין. היום אנו מוכנים עם כל ההכנות - פרט לזם, שאמור לממן את המפעל. אנו מקווים לסגור את הענין תוך חודשיים.

לעולם לא הצטערתי על מה שעשיתי. רק מי שלא עושה - לא טועה. טעות - היא נסיון וגם לימוד ואני למדתי מטעויות. זה האני מאמין שלי. למדתי מתוך אתגרים, אילוצים, עקשנות ורצון וגם מתוך אי-הסכמות של החברים שעבדתי איתם, שלא תמיד ראו את העניינים בדרך שלי. אתמול חזרתי הביתה אחרי 14 שעות עבודה. נפגשתי עם נציגיהם של 9 מפעלים של START-UP. מכולם שמעתי שהמפעל שלנו מוכר להם ושיש להם ציפיות גדולות מאיתנו.

בשנה האחרונה אני גם מרצה מדי פעם בפני המפעלים שאנו עובדים איתם על מגוון האפשרויות במוצרי פלסטיקה. כפי שאמרתי היום אנו קוצרים את הפרות של עבודה של שנים ונעים מאוד לקבל שבחים לעבודתנו. זה הפיצוי על כל המאמצים שהשקענו וגם על ימי העבודה הארוכים.

לסיכום: אני אופטימי, העובדות מדברות בעד עצמן, יש תקוות להתפתח בקו שהתחלנו בו ויש סיכוי טוב להצלחת המפעל גם כלכלית וגם מכיוון שיתן סיפוק לצוות העובד שם.
לדעתי הצוות של המפעל של Scopus-Tech הוא מורכב מאנשים מסורים, חרוצים ומקצוענים ומורגשת גאות היחידה במפעל. הייתי מאחל אותה האווירה גם לענפים אחרים - מרכיב חשוב במוטיבציה של האנשים ולכן יש גם תוצאות טובות.

רז"י אברהם

ראיון עם רז"י אברהם

ארכיון קבי מעין צבי